

KITARTÁS

A „KITARTÁS” KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYZŐ ORSZÁGOS EGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

→ MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN. ←

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Baross-tér 17.
II. emelet 19.
Ahol előfizetések és hirdetések felvételnek.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TURTSÁNYI VILMOS.
Máv. fogalmazó.

A „Kitartás” egyesület alapszabályait a nmélt.
m. kir. belügyminiszterium 132.142 908. szám alatt
hagyta jóvá. V a.

Előfizetési ár egy évre 6 kor. Egyes szám ára 50 fill.

Értesítés.

Uj alapszabályaink jóváhagyást nyer-
vén, értesítjük tagjainkat, hogy ez évi
január hó 1-ével azokat életbeléptetjük
és az egyes csoportok után járó tagdíja-
kat további értesítésig a következőkben
állapítottuk meg:

az A) csoportba tartozó tagok havonta	5— K
a B) csoportba tartozó tagok havonta	3-80 K
a C) csoportba tartozó tagok havonta	3— K
a D) csoportba tartozó tagok havonta	2-40 K

fizetnek.

Az új alapszabályokat minden tag-
nak külön füzetben is a tagsági igazol-
vánnyal együtt meg fogjuk küldeni. Az
új kedvezmények folyósítása az alap-
szabályszerű hat havi határidő elteltével
kezdődik, amikor az összes eddigi alap-
szabályok és igazolványok vagy kötvé-
nyek érvényüket veszítik, mindaddig azon-
ban a tagok eddig szerzett jogai maradnak
érvényben.

Az igazgatóság.

Egyesületi ügyek.

A mikor az alapszabályok módosításá-
nak az eszméje felmerült, egyidejűleg az
okokat is kifejtettük ennek a szükségéről.

Akkori álláspontunkat igazolják a már
látható eredmények, melyekről az aláb-
biakban akarunk beszámolni. A mint annak
idején kifejtettük, a módosításnál nem
egyedül, vagy főképen egyesületünknek
anyagi gyarapodása lebegett szemünk előtt.
Ha csak az egyensúlynak fentartásáról
lett volna akkor szó, mellőzhettük volna
a módosítást. Egyesületünk vagyona a régi
alapon is még mindig elég gyarapodást
mutatott, a mely mindenestre alkalmas
volt még éveken keresztül az egyensúlyt
biztosítani. Talán azt sem tartottuk volna
fontos oknak, hogy a régi szabályoknak
egynémely rendelkezése homályos volt-
nál fogva alkalmasnak látszott a jogok
és kötelességek elbírálásánál vitákat fel-
idézni, mert ezekre nézve tagjainkat
kellően felvilágosítottuk; az adott eseteket
pedig mindenkor a méltányosság szem-
pontjából bíráltuk el.

Minden gondolkodó embernek el kell
ismernie, hogy tíz évi fennállásunk óta
szemmel láthatólag előre haladtunk és
hogy abból a kezdő, még keveset nyújtó
egyesületből oly intézményt létesítettünk,
mely minden hasonló természetű egyesü-
lettel szemben nemcsak kiállja a ver-

senyt, hanem a kedvezmények értékes-
sége tekintetében sokban felettük áll.

Az alapszabályok módosításának szük-
ségét tehát inkább azon hiányoknak pótlá-
sa idézte elő, melyeket az életszükségle-
teknek bekövetkezett nagy változása idé-
zett elő. Ezekkel kellett összeegyeztetni
egyesületünknek jövő működését, ha azt
a természetes visszaféjlődést meg akar-
tuk akadályozni, mely minden hasonter-
mészetű egyesületnél — elavult intéz-
ményeihez való merev ragaszkodásánál
fogva — a legutóbbi időben tapasztal-
ható.

Nagyon érthető dolog, hogy az, a mi
évekkel ezelőtt és éveken keresztül az
akkori viszonyoknak jól megfelelt, ma a
változott körülmények folytán vagy hiá-
nyossá vált, vagy egy sokkal fontosabb
szükséglettel szemben értékét veszítette.
Ezzel azután megakadt az a természetes
szaporodás is, mely minden egyesület
fennállásának első és legfontosabb felté-
tele. Az újítások eszméjét is ez érlelte
meg bennünk.

Mig másutt egyéni és pártérdekek
kerülnek ilyen alkalmakkor előtérbe, me-
lyekkel kisebb-nagyobb mértékben szá-
molni kell a vezetőségnek, — mint azt
a legutóbbi időben egyes vasuti egyesü-
leteknél tapasztalhattuk — tagjainknak
elismerésre méltó, komoly gondolkodása
ilyen akadályokat nem gördített a veze-
tőség munkája elé.

Nálunk az önzésnek ilyen megnyilat-
kozása régóta ismeretlen fogalom. Minket
mindnyájunkat egyetlenegy érdek vezet:
egyesületünknek fejlesztése.

Nekünk tehát arról kellett gondoskod-
nunk, hogy taglétszámunk emelkedését
elősegítsük, illetve a természetes apadást
ellensúlyozzuk azzal, hogy a belépést
másoknak is kívánatosá tegyük. Ezt
azonban csak azzal érhetjük el, ha mind-
azon életszükségleteknek előnyös kielégi-
tésére módot nyújtunk, melyeknek fede-
zése egyesek erejét túlhaladó áldozatokba
kerülne, vagy pedig egyáltalában lehetet-
lennek bizonyul társulás nélkül.

A megejtett módosítások ezen az
alapon történtek a nélkül, hogy a régi
tagok jogait érintették volna, ellenkezőleg
azokat mindenben bővítették és gyarapi-
tották.

Egyesületünk általános jellegénél fogva
a kedvezmények meghatározásánál a leg-
különbözőbb életviszonyokkal kellett szá-
molnunk, ha azt akartuk elérni, hogy a
társadalom minden rétegét kielégítsük és
mennél szélesebb körű érdeklődést biz-
tosítsunk magunknak. Hogy ez mennyire
sikerült, azt legjobban igazolja az ör-
vendetes tagszaporodás, melyet már eddig
is el tudtunk érni és a melyre még sok-

kal fokozottabb mértékben biztos kilátá-
saink vannak. Mintha új életre ébredtünk
volna, olyan lázas tevékenység indult
meg úgy egyesületünk tagjainak környe-
zetében, mint azok között, a kik egyesü-
letünkben ismerték fel valódi érdekeik-
nek megvalósíthatását.

Azt mindenki jól tudja, hogy itt nem
egy kezdő intézményről és annak kísér-
letezéseiről van szó, hanem a meglevő
erőknek céludatos és fokozatos gya-
rapításáról. Itt minden egyes kedvezmény
a legszigorubb matematikai alapra van
fektetve, mely nem a jövő reményeit,
hanem csak a tényleg meglevő állapotot
veszi tekintetbe.

A mi egyesületünkben helye van min-
denkinek, a ki szükségét érzi azoknak a
kedvezményeknek, melyeket szabályaink
biztosítanak. Ezek a kedvezmények pedig
ugy vannak megválasztva, hogy azokra
a legkülönbözőbb foglalkozású egyéneknek
szükségük van. Ez tette lehetővé azt is,
hogy nem csak az egész országban sza-
porodnak tagjaink, de még azok is ismét
visszatértek hozzánk, a kik előbbi idő-
ben kiváltak tagjaink sorából.

Egyesületünk reális értékének tulaj-
donítható az is, hogy tagjainkat semmi-
féle hangzatos ígérekkel nem lehet
máshova csábítgatni, a mint az a legutóbbi
időben egy olyan oldalról történt, a hol
eltekintve az anyagi képtelenségtől és a
tervezet irrealitásától, az erkölcsi ráter-
mettség is teljesen hiányzik a terbe vett
intézmény megalakításához. Ezen csábi-
tásnak azonban az a feltűnő eredménye
lett, hogy még azok is, a kik kezdetben
jóhiszeműleg az említett új intézmény
létrehozásán működtek, most már mint
egyesületünk tagjai egész befolyásukat a
mi érdekünkben érvényesítik.

Hogy ez így történt, azt mi elsősor-
ban szervezetünk jóságának és a benne
rejlő nagy erkölcsi erőnek tulajdonítjuk.
Nálunk mindenki tudja, hogy jogos és
igazi érdekeiért sikra szállunk a nélkül,
hogy bárkiben hangzatos ígérekkel jo-
gosulatlan reményeket keltenénk.

Mi szigoruan ahhoz tartjuk magunkat,
a mi alapszabályszerű köteleességünk és
egyesületünket azzal terjesztjük és ismer-
tetjük, hogy tagjainkat megszabott felté-
telek mellett segélyezzük. Tőlünk nem
vár, de nem is várhat senki többet vagy
mást, mint a mi neki a szabályokban biz-
tosítva van és ha egyes tagjaink vagy
csoportok szolgálati ügyeivel foglalkozunk,
azt csakis azon keretek között tesszük,
melyek között azt a szolgálat sérelme
nélkül tehetjük. Ily módon azután sokkal
több eredményt tudunk és fogunk a jövő-
ben is felmutatni, mint azok, a kik kép-
telenségek kieszközlésének ígéretével akar-

nak hangulatot kelteni az egyes csoportoknál a maguk érdekében.

Tagjaink tudják mindezeket, mert volt alkalmuk meggyőződni róla és megbiznak abban a vezetőségben, melyet minden érdek és befolyás kizárásával választottak, és azt is tudják, hogy a míg a vezetők kötelessége gondos munkával az ő javukat előmozdítani, addig az ő kötelességük minden alkalmat megragadni arra, hogy közismertté tegyék egyesületünk működését és céljait és hogy környezetüket is rábírják a közös munkában való részvételre.

Ha ezeket az elveket tagjaink magukévá teszik, akkor nem kell attól tartanunk, hogy fejlődésünkben más hasonló intézmény mögött maradunk.

Ismét egy gyűlés.

A *mozdonyfűtők* mindenestre büszkék lehetnek azokra az urakra, a kik az ő testületüknek érdekeit Kertész elnöklete alatt egy *pálinkamérésben* képviselték.

Ott a Perl-féle pálinkamérés alkoholos bűzében fogamzott meg az a förmedvény, mely Pákozdi és társai neve alatt látott napvilágot.

Ez alkalommal nem akarjuk bírálni a hangot és a modort, mely abban a nyomtatványban megnyilvánult és a fűtőkre bizzuk, hogy kellően értékeljék azokat az embereket, a kik ilyen hangot használnak azokkal szemben, a kiket még néhány nap előtt bizalmukkal tüntettek ki.

Ez a hang már azért is jellemző, mert a »Vontatás« február 26-i számában ezek a megrágalmazott emberek, mint jegyző és választmányi tagok — tehát mint bizalomra méltó emberek — szerepelnek. Ennél azonban még csodálatosabb, hogy Jancsly lemondásának indoklására senki sem volt kíváncsi, daczára a *pénzkezelésre vonatkozó súlyos kijelentésének és épen Kertész, a kire ez a kijelentés czélzott, indítványozta, hogy Jancslynak azon munkálkodásáért, melyet a távozó elnök a szövetség érdekében kifejtett, jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak!*

Ezt az indítványt pedig épen azok helyeselték legjobban, a kiknek a neve alatt a most megjelent förmedvény Jancslyt valamint a fűtők több más vezető emberét becsületükben súlyosan megsértette.

Habár nem hisszük, hogy a sértő cikkek a'áirói maguk irták azokat a durvaságokat — amint *Szakál Gusztáv* előfűtő is kézzel-lábbal tiltakozott a Vontatásban az ő neve alatt megjelent cikk szerzősége ellen — de ha másra nem is — ilyesmire képeseknek tartjuk őket.

Ezek a durván és ok nélkül megsértett emberek különben módot fognak találni a Pákozdiak árnyékából a *valódi szerzőket* előránczizálni.

Midőn mi ezeket itt tanulságképen előadjuk, arról is meg vagyunk győződve, hogy ezek után a fűtők azt is megértik, miszerint ilyen alacsony lelki képességekkel felruházott embereknek a *pálinkamérésekben van ugyan helyük, de az ő vezetésükre nem lehetnek hivatottak.*

Midőn mi kezünkbe vettük a fűtők

otthonának ügyét, ezt azon fűtők kívánságára tettük, a kik egyesületünknek régóta tagjai. Ezért ők soha nem kaptak semmit, nem is fognak kapni, mert nemcsak kötelességük, hanem saját jól felfogott érdekük is azon egyesület haladásában dolgozni, melytől ők anyagi és erkölcsi támogatásban részesülnek.

A fűtők nem azért vesztették el a talajt lábuk alól, mert Jancsly, Dombi, Csikesz, Zsédél és Deutsch nem tudtak volna eredményesen eljárni; hanem azért, mert a mozdonyvezetőktől kitessékelt Kertész közibük esett és saját érdekei szempontjából munkájukat meghiusította.

Neki nem kellett önállóan gondolkodó emberek, hanem olyan minden értelmiség nélküli bábok, melyeket kényekedve szerint ide-oda ránczizálhat.

Ezért fordultak hozzánk mindazok, a kik a fűtőknek igazi érdekeiket szem előtt tartják és mi azért vállalkoztunk a fűtők Otthonát felállítani, mert ezt fűtők tagjaink óhajtják.

Meg is tettük. A szükséges helyiségeket *ellenszolgáltatás nélkül* azonnal rendelkezésükre bocsájtottuk és mindenben támogatni fogjuk őket, a mi a cél igazi érdekének szolgál.

Csakis a fűtőkön mulik, hogy a józan felfogás diadalmaskodjék az önzés és a butaság hiúsága felett. Mi nem csinálunk *kolduló barátokat* a fűtőköl, nem kérünk tőlük semmit, csak azokat a díjakat, a melyek arányában a kedvezményeket élvezni akarják. E mellett biztosítjuk az ő teljes önállóságukat és **ugy anyagi, mint társadalmi és szolgálati érdekeiket** mindenkor a leghatásosabban képviselni fogjuk.

Mi nem fogunk memorandumokat gyártani, nem fogunk korszakokban gyűléseket tartani, sem a felsőbbiséget szidni, hogy nem ad szabadságot a fűtőknek a Kertész-féle bolondgombák élvezésére. Mi csak dolgozni fogunk úgy, mint eddig. Továbbra is figyelemmel fogjuk kísérni minden szakmabeli tagjaink szükségleteit és illetékes helyen kérni fogjuk mindazt, a mi a józan észszel nem ellenkezik és a mi fokozatosan megvalósítható. Mi nem fogunk hivataln, nagyszáju, de hozzá nem értő emberekkel soha tanácskozni, mert ezáltal csak a józan elem is elvonatik kötelességeinek teljesítésétől, hanem megfontoltan fogunk haladni azon az uton, mely tagjaink érdekében áll.

A fűtőknek nem szabad nehéz és fontos szolgálatuk teljesítésében zavarni, gondolataikat a vállalt kötelezettségektől elterelni, hanem ellenkezőleg buzdítani kell őket kitartásra és kötelességerzetre, mert **csak akkor lehet a felsőbbiségtől azokat a dolgokat kérni, melyek pontos és lelkiismeretes szolgálat ellenértékéül őket jogosan meg is illetik.** A vasuti szolgálat olyan nagy és fontos közérdeket képvisel, hogy az gyűlésekkel és az ezekből kifolyó izgalmaikkal egy pillanatra sem zavarható meg. Most pedig éppen azon az uton vannak a fűtők, hogy néhány tehetetlen ember jogosulatlan becsvágyának eszközéül szolgáljanak, még pedig legfontosabb érdekeik rovására.

Itt az ideje, hogy a fűtők tömörüljenek. Csak akarat kell hozzá, hogy egy rövid idő alatt, mint nagy egységes testület álljanak a nyilvánosság előtt.

Kövessék azokat, a kikben eddig is összpontosult bizalmuk, ne hagyják magukat eltántoritani. Kertész talál magának majd egy új szövetséget, melyből csakugy szidni fogja majd a fűtőket, mint most a fűtőknel a mozdonyvezetőket.

Midőn Jancsly és társai hozzánk jöttek, azt azzal a meggyőződéssel tették, hogy csak így képviselhetik a fűtők igazi érdekeiket.

Ebben különbözik az ő munkájuk a Kertész és társai tevékenységétől, a mely legelső sorban mások erejére támaszkodik. Ezt mutatja legjobban az a *kolduló felhívás*, melyben ezek maguk is beismertik képtelenségüket, mikor mondják, hogy **„tömörülésünk céljait azonban saját erőnkre támaszkodva elérni nem tudjuk és ezért fordulunk a társadalom áldozatkészségéhez azon biztos tudatban, hogy kérelmünk nem lesz a pusztában elhangzó szó.“** Ezt pedig a mozdonyfűtők nevében küldte szét a kinevezett ügyvezető elnök *Herczeg!*

Pedig a »Vontatásban« közölt költségvetés elég dusan szabja meg a dologi kiadásokat. A míg ugyanis a segélyezésekre, vagyis az egyesület valódi céljaira összesen 3000 koronát irányoznak elő, a fizetések 5860 koronát, tehát annak majdnem kétszeresét teszik ki. Ha azonban a költségvetés végösszegét nézzük, akkor még szembeötlőbb, hogy mire akarják a fűtők keservesen megkeresett pénzét elpazarolni. A költségelirányzatban kimutatott 12,110 koronáról ugyanis 9110 korona dologi kiadásokra esik, míg a segélyekre csak 3000 korona jut!

Tehát minden egy korona, melylyel egymást segélyezni akarják, négy koronájukba kerül a fűtőknek.

Nem hihetjük, hogy a fűtők ezt akarják. Még azt sem hisszük, hogy az a néhány fűtő, a ki azon az ugynevezett közgyűlésen jelen volt, ezt akarta volna. Ezt talán csak az ügyvezető akarta így, a ki boldog-boldogtalant kinevezett mindenféle hivatalra, hogy pártja legyen.

A kik ilyesmit meg tudnak szavazni, azoknak egy intézmény vezetéséről halvány sejtelmük sem lehet és már ez okból sem érdemlik meg a fűtők bizalmát.

Azt még értjük, hogy a jogügyi titkár fizetését megszavazták, mert ő, saját bevallása szerint, az általa képviselt vasutasok pereit el szokta veszíteni és mert azt nem tudhatták, hogy a pereket ügyvéd nélkül is el lehet veszíteni; azt azonban nem tudtuk megérteni, hogy az elnök fizetését miért redukálták 30 koronára, mikor teltet volna több is. Azon nem csodálkozunk, hogy minket Kertész ur a sárga földig lerántott. **Mi nem 50 koronákat adunk elhalt, vagy munkaképtelen tagjainknak és családjaiknak, hanem ezreket.** Ez méltán fájhat annak, a ki semmit sem akar adni, de követeli, hogy neki adjanak.

A mi otthonunkban a fűtők mindazt megkapják, a mit alapszabályaink biztosítanak, a nélkül, hogy bármivel többet kellene fizetniök, mint többi tagjainknak.

Lapunk pedig mindenkor jobban meg fogja védeni az ő érdekeiket, mint a »Vontatás« vagy akár a jogügyi titkár is.

A mozdonyfűtők igaz érdeke.

Senki sem tudhatja, hogy meddig él és mikor érheti baleset. Gondoskodjék tehát mindenki öregségéről és családjáról. A fiatalabb korban félrerakott garasok öregebb korunkban mint csengő aranyak térnek vissza.

Még az olyan embert is utóléri a betegség, a ki testének ápolásához és egészségének megóvásához való minden eszközzel rendelkezik. De könnyű a tökéletesnek, a kinek elég pénze van ahhoz, hogy beteg tagjait vagy idegeit a legkitűnőbb fűrdőhelyeken gyógyíthatja. S még a háziurnak is könnyű, mert csak egyet-kettőt kell csavarnia a házbérszrófon, s megvan a gyógyítási költsége. De mit csináljon a szegény munkás, ha megbetegszik, a kinek örülnie kell, ha annyit keres, a miből magát és családját a mai drága világban ellátja. Az ilyen ember épen csak hogy filléreket tehet félre, s ha még ezt sem teszi és ha betegség vagy baleset éri, vagy ha utóléri mindnyájunk közös végzete a halál: akkor ugyancsak nagyot nézhet ő vagy a családja és keservesen sirathatja, hogy nem gondoskodott sem betegség, sem baleset esetén való megélhetéséről, sem családjáról halála után.

Különösen gondolnia kell erre a mozdonyfűtőknek. A mozdonyfűtők életük javát a mozdonyon töltik, kitéve szélnek, viharnek, esőnek, hónak, hidegnek és melegnek. Ha az óra üt, a mozdonyfűtőnek fognia kell a tarisznyáját s mennie kell, a hová rendelve van, a hová küldik, s nem maradhat otthon, még ha olyan idő van is, hogy a kutyánkat sem szívesen engednők az utcára. Mert így kívánja azt az intézet érdeke, a melynek szolgálatába szegődött s így követeli azt saját és családjának megélhetése. Fokozottabb mértékben van kitéve az időjárás viszontagságainak s így hamarabb érheti utól valami rossz betegség. S mivel szolgálat közben állandó veszedelemnek is ki van téve, sokkal hamarabb érheti utól valami baleset, mint bárki mást. A mozdonyfűtők igaz érdeke parancsolja tehát, hogy betegség vagy baleset, vagy állandó munkaképtelenség esetére gondoskodjék megélhetéséről, halála esetén pedig családjáról.

Mindezt a legszerényebb eszközökkel elérheti minden mozdonyfűtő a **Kitartás**, **kölcsönösen segélyező országos egyesület** által, sokkal jobban és olcsóbban, mint bárhol másutt. Ez az egyesület a belügyminiszter által jóváhagyott alapszabályok alapján 10 év óta megbízhatóan működik s ezen idő alatt több mint 250 ezer korona segélyt fizetett ki. Ez egyesület működését mindig a békés egyetértésre alapította, mert csak így lehetséges, hogy a tagok jólétének gyarapításához hozzájárulhasson.

Hogy mily áldásos működést fejt ki ez az egyesület s hogy a szerény befizetésekkel szemben mily óriási előnyöket nyújt, azt talán részleteznünk nem is szükséges. Csak felemlítjük, hogy az **A**)-csoportba beiratkozó tagok, ha **naponta csak 16 fillért** félretesznek (havi 5 kor.)

1. A tag nevének elhalálása esetén **400** koronát
2. A tag munkaképtelensége esetén **2000** »
3. A tag halála esetén a családja kap **2000** »
4. A tagnak balesetből kifolyó elhalálása esetén a család **3000** »
kap.
5. Részleges baleset esetén **50—200** kor.-ig
6. Betegség esetére a tag **40—60** »
terjedő segélyben és
7. 20 évi tagság után **300**, illetve **500** korona készpénz előlegben részesülhet.

Ha a tag a **B**)-csoportba lép be, akkor **napi 12 fillérért** (havi 3-80 kor.)

1. A tag nevének elhalálása esetén **400** koronát
2. A tag munkaképtelensége esetén **1200** »
3. A tag halála esetén a családja **1200** »
4. A tagnak balesetből kifolyó elhalálása esetén a család **2000** »
kap.
5. Részleges baleset esetén **50—200** kor.-ig
6. Betegség esetére a tag **40—60** »
terjedő segélyben és
7. 20 évi tagság után **300**, illetve **500** korona készpénz előlegben részesülhet.

Ha a tag a **C**)-csoportba kíván belépni, a mely véleményem szerint mozdonyfűtők részére leginkább megfelel, mivel a befizetések a mozdonyfűtő jövedelmével a legjobb arányban állanak, akkor **napi 10 fillér** megtakarításával (havi 3 korona)

1. A tag nevének elhalálása esetén **400** koronát
2. A tag munkaképtelensége esetén **1000** »
3. A tag halála esetén a családja **1000** »
4. A tagnak balesetből kifolyó elhalálása esetén a család **1500** »
kap.
5. Részleges baleset esetén **50—200** kor.-ig
6. Betegség esetére **40—60** »
terjedő segélyben és
7. 20 évi tagság után **300**, illetve **500** korona készpénz előlegben részesülhet.

Szerényebb jövedelmű mozdonyfűtők részére a **D**)-csoport ajánlatos, amely esetben **napi 8 fillérért** (havi 2 korona 40 fillért)

1. A tag nevének elhalálása esetén **400** koronát
2. A tag munkaképtelensége esetén **600** »
3. A tag halála esetén a családja **600** »

4. A tagnak balesetből kifolyó elhalálása esetén a család **1000** koronát kap,
5. Részleges baleset esetén **50—200** kor.-ig
6. Betegség esetére **40—60** »
terjedő segélyben és
7. 20 évi tagság után **300**, illetve **500** korona készpénz előlegben részesülhet.

De a »Kitartás« a tagok érdekeit még más téren is előmozdítja. Gondoskodik a tagok **jogi képviseléről** ügyvéde által; külön **Hitelbiztosíték** tart fenn, a hol olcsó kölcsönöket folyósít tagjai részére és betéteket is elfogad. Tagjai díjmentesen megkapják a havonta megjelenő »Kitartás« folyóiratot, amely a tagokat érdeklő közleményeket hoz, bármely szakmába tartozó tagjainak érdekeit hathatósan felkarolja és bármely tag közérdekű vagy tanulságos cikkét szívesen közli.

De a »Kitartás« különösen a mozdonyfűtők érdekeinek védelmében még tovább kíván menni. Ha mozdonyfűtők nagyobb tömegben belépnek, külön »**Otthont**« állít fel mozdonyfűtők részére, ahol ilyen tagjai összegyűlhetnek, kívánságaikat előadhatják, szolgálatukat is érdeklő ügyekben tanácsot kaphatnak, vidéki mozdonyfűtők pedig ott megszállhatnak. Tagjai részére ezen »Otthon«-ban közérdekű és hasznos felolvasásokat is fog tartani.

De a »Kitartás« még tovább is megy. Ha a mozdonyfűtők elég nagy számban lépnek be, e csoport tagjai részére **nyugdíjpótló intézményt** is fog létesíteni, hogy megrokkant tagjai nemcsak a fentebb felsorolt segélyekben, hanem pontos matematikai számításokon nyugvó befizetés ellenében bizonyos **nyugdíjazási végkielégítésben** is részesüljenek. Így azután nyugodtan mondhatja majd minden mozdonyfűtő, hogy megtette, a mi szerény tehetségében állott: gondoskodott öreg koráról és családjáról.

A Kitartás által nyújtott kedvezmények olyanok, hogy azt semmiféle más egyesület, vagy szövetség nem nyújthatja. A Kitartás nem tart drágán fizetett tisztviselőket, elnököket, jegyzőket, pénztárost ügyészt s más egyebet, hanem azon van, hogy a tagjai által befizetett díjak a lehetőséghez képest csakis arra a célra fordíttassanak, a melyre rendelve vannak, tudniillik, hogy a tagok érdekeit előmozdítsa annak segítségével.

Ne üljenek fel tehát a mozdonyfűtők nagyhangú ígéreteknek, a melyekkel mindenféle más, még meg sem alakult egyesületek elárasztják. A Kitartás már egy évtizeden át tanujelét adta életrevalóságának s annak, hogy előtte csakis tagjai jólétének előmozdítása lebeg.

A mozdonyfűtők igaz érdeke tehát azt követeli, hogy ide belépjenek, mert így bizonyára elérik azt, a mit minden józan gondolkodású és becsületes ember kíván: gondoskodott családjáról és öreg koráról.

Brüll L. Pál fűtőházi mérnök.

hogy ezt a dolgot vitassátok meg, mert úgy látjuk, hogy mégis sok fáradozás után megtaláltuk a helyes utat, a mely bennünket a tömörüléshez vezet. Csatlakozzunk tehát oda, a hol már számos kartársunk benn van s itt a Kitartásban építsük meg a mi igazi Otthonunkat.

Maradok hü kartársi üdvözléssel

Deutsch Antal
előfűtő, Bpest—Ferencváros.

Tájékoztató a mozdonyfűtők és vontatási munkásokhoz.

Kedves Kartársaim, a ki közületek még nincs egészen tisztában a mi szövetségünk névmagyarosításával, t. i. hogy azóta Otthonra magyarosította a nevét, azoknak én szolgállok egy kis álmofejtéssel. Közben fel tudnám sorolni azokat a számos és örök időkre heradhatatlan érdemeket, melyeket egyes urak szereztek. De erről, ha nem muszáj beszélni még egyelőre hallgatok, mert meg találnám kissé tépni a babérkoszorujukat. Most csak a mai dolgokról tárgyaljunk. Felhozom, hogy a 12.110 koronás kiadásból csak 2 havonként lehet egy ujságot olvasni. *Ez nagy idő két hónapig várni arra a mit már 3 év óta nem tudunk létrehozni.* Bizony mondom nektek, hogy sehogy sem lehet. Ha csak a legutolsó évet veszem, hát mit látunk, kialakultunk, bealakultunk, beiratkoztunk, fizettünk, de eredményt nem láttunk.

A mi pedig létrejött Otthon, az csak halvaszületett dolog s mihamar megfeneklik a pártolás hiányában. Már most azt kérдем tőletek, tisztelt Kartársaim, nem volna-e szép dolog egymást megérteni és egyszer megállapodni és egy bizonyos uton haladni. Mi Keletiek és Ferencváros egy része már megértjük egymást s mindazok a vidéki kartársak is a kikkel érintkezésünk és ismeretségünk van. Mi úgy gondoljuk, hogy az üres frázisból elég volt és ebből a bolygásból is a mi eddig volt. Egy gyűlés az iskolában, egy értekezlet az ügyvezető urnál, egy másik gyűlés a József főherceg szállóban, egy értekezlet a jobbpárti üzletvezetőség V. osztályában, újra egy gyűlés a József főherceg szállóban, megint egy értekezlet T. Kovács József lakásán és így tovább. Közben pedig egzeczeróztattak bennünket deputációkba hol az igazgatósághoz, hol a miniszteriumba, Hát a sokféle összevissza dolgot nem bánám, ha volna eredménye. De mi az eredmény? **Az, hogy a legutóbbi értekezlet a Bem-utca és Verseny-utca sarkán tartott meg egy „vendéglőben“ a hol az van kiírva, hogy bor, sör és pálinkamérés, jó falusi bortörköly, 6 és 10 kr. egy korsó sör.** Imhol látjátok kedves kartársaim az ügyvezetőség bölcs belátását. *Az 1908. évi május 1-ére kiszemelt 7 szobás lakás (a minnek csak 2000 frt lett volna a bére) annyira finomodott, hogy 1909-re pálinkamérésben kell értekezni.* Hát ez egy kicsit sok. Már csak azért is sok, mert a míg pénzünk sem volt, padlón és palotában akart az ügyvezető ur bennünket táncoltatni, most pedig a legutolsó gyűlésen megszavazott 18 ezer és 12.110 koronából még padlózatlan szerény kis szobácskára sem jut. Az igaz, hogy igen sok a visszamaradt hátralékos fizetés. Otthon tehát nincs s a milyen a kilátás nem is lesz. **Mi ellenben már a mi Kitartás egyesületünkben megtaláltuk Otthonunkat s az addigi jelek szerint reméljük, hogy rövid időn belül mindnyájan itt együtt leszünk.** A mi ezélunk ugyanis nem a szétbomlás, hanem a tömörítés, az összetartás

megalapozása. Akad a sok kartárs között olyan ember is, a ki ha valamelyikünk egy egyenes utat talál, rögtön gyanúsításokkal áll elő, ezt már a régi mozgalmakban is tapasztaltuk. De mi erre nem adunk, mert mi igen megfontolt és meggondolt dologba fogtunk bele s olyan reménnyel vagyunk, hogy **végre sikerül magunknak könnyebbséget, családjunknak pedig boldog jövőt előkészíteni.** Fontoljátok meg ti is jól a dolgot, olvassátok figyelemmel lapunkat s induljatok a mi utunkon. Adjon Isten mindnyájunknak jó erőt, egészséget a jó munkához.

Kartársi üdvözléssel

Dombi János
fűtő, jelenleg hiv. szolga,
keleti pu. fűtőház.

A nyugdíjsegélyről.

Több oldalról érkezett érdeklődésekből, valamint előszóval hozzánk intézett kérdésekből örömmel tapasztaljuk, hogy az általunk lapunk mult számában megpendített eszme mindenütt, ahová csak lapunk eljutott, szíves fogadtatásra talált.

Az alábbi sorokban megkíséreljük röviden előadni, hogy gondoljuk a nyugdíjsegély ügyét megoldhatónak. Az első pont, a melynél meg kellett állnunk, az volt, hogy milyen formában nyujtsuk a nyugdíjsegélyt: a nyugdíjazástól kezdődő állandó havi segélyezés formájában vagy pedig a nyugdíjazás esetén kifizetendő egy összegben? Többféle okból az egy összegben való kifizetés mellett kell döntenünk. Tudjuk nagyon jól, hogy csak némi szerény összegű havi nyugdíj fejében oly nagy összeget kéne havonként előre befizetni, hogy ez igen terhes volna. Egy bizonyos szerényebb összegű végkielégítést pedig szerény díjak mellett már lehet biztosítani. Előre bocsátjuk, hogy ennek a díjnak vagy hozzájárulásnak a legpontosabb matematikai számításokon kell alapulnia.

Nem szabad tehát azokat a szokásos és népszerű módozatokat alkalmazni, a melyek mostanság a vasutasok között divatosak, mert ezek jók voltak eddig s jók lesznek egy ideig, de nemsokára ugyis változás alá kerülnek, mert tudjuk jól, hogy napról-napra mennyire változnak a nyugdíjazási viszonyok s mennyit emelkedik a személyzet nyugdíjas százaléka.

Olyan módozatot kell tehát keresni, a mely minden körülmények között megállja a helyét. Ezt pedig csak a kölcsönösségi szervezettel nyujthatja. Elsősorban törekedni kell, hogy az intézmény maga-magát fejlessze a tagok buzgalma által.

Igy kiküszöbölhető lesz sok felesleges költség. Ha pedig a költségek lehetőleg mellőzhetők, akkor a díjak is mérsékeltbbek lesznek. Továbbá szükséges, hogy a díjak vagy hozzájárulások lehetőleg biztos és állandó összegben legyenek megállapítva, hogy mindenki tisztában lehessen kötelezettségeivel. A végkielégítések összegét pedig a már eltöltött tagsági évekre képest kell megállapítani.

Igy elérhetjük azt, hogy az idősebb kartársak is igénybe vehetik az önsegélynek ezt a módját, másrészt az intézmény nem lesz kitéve semmi nemű meglepetésnek.

Gondoskodni kell továbbá arról az eshetőségről is, a mi sajnós igen gyakori leend, hogy valamelyik kartársunkat munkája közben elragadja a halál, elhunyt tehát a nélkül, hogy befizetett filléreinek gyümölcsét ő maga élvezhetné. Ez esetben az lesz az intézmény feladata, hogy az elhunyt hátramaradt családját halálhálózati segéllyel támogassa, amelynek

szintén arányban kell lenni a befizetett évekkal. Gondoskodni kell továbbá azon kartársak érdekeiről is, a kik esetleg a nyugdíjdíjon túl szolgálnak, hogy ezek is élvezhessék még *életükben* a segélyezést. Röviden összefoglalva tehát a következő képet mutatná a dolog: Az intézménynek mindenki tagja lehet korkülönbség és foglalkozási különbség nélkül. A kedvezmények tekintetében a tagok két vagy három csoportba soroztatnak, a mely csoportokban különböző lesz a kedvezmény nagysága, de a fizetendő díj mennyisége is.

Egy csoporton belül mindenki egyenlő díjakat fizet és egyenlő segélyben részesül. A segély a betöltött tagsági évek szerint emelkedik s az általános nyugdíjévek betöltésével éri el a végösszeget. Időközi elhalálozások esetén a befizetett díjakkal arányban álló összeg mint halálhálózati segély folyósítatik. Az egész intézmény a kölcsönösség elvére alapítottatik.

Mindezek a jelzett fejtegetések csak tervezetésekként, melyekkel nagy általánosságban körülírni akarjuk azt az üdvös dolgot, a mit létrehozni akarunk. Szükséges, hogy az itt jelzett körvonalakhoz képest szakemberrel matematikai számítások alá vesszük az egész tervezetet s akkor már pontos adatokkal állhatunk az érdeklődők elé.

Reméljük, hogy azt mihamarabb módunkban lesz megejteni, addig is *kérjük az összes érdeklődő tag- és kartárs urakat, szíveskedjenek ezt a dolgot megbeszélés tárgyává tenni s észrevételeiket velünk vagy egyesületünk vezetőségével közölni. Minden utbaigazító vagy helyesbítő utmutatásért igen hálásak leszünk.*

Kartársi üdvözléssel

Jancsly István
fűtő, Bpest keleti pu.

Zsédél József
fűtő, Bpest keleti pu.

Dombi János
fűtő, jelenleg hiv. szolga,
Bpest keleti pu. fűtőház.

Csikész Géza
főtisztító, Bpest keleti
pu. fűtőház.

Deutsch Antal
előfűtő, Bpest-Ferencváros.

Jónás Dezső kartársnak Bruck—Királyhida.

Kedves Kartárs Ur! Gyönyörű levelét igaz örömmel olvastam. Mindenesetre köszönöm szíves fáradságát s felkérem az itteni kartársak nevében is, hogy közös ügyünk iránti lelkesedését továbbra is megtartsa. Mi levelével általában egyetértünk, de beláthatja, hogy olyan egyénekkel, mint az Otthon mostani Kertész által kinevezett vezetősége, egy uton nem mehetünk. Legutóbb is mi ellenünk egy gyalázatos förmedvényt adtak ki, a melyben bennünket kocsmai mosdatlan szájjal mindenek elmondanak, s becsületünkben sértegetnek.

Kedves Kartárs Uram, jó Barátom! Az Ön belátására bizom, hogy a jelenlegi helyzetet megítélje, de azt hiszem Ön előtt is kiderült már, hogy mi itt a cél. Összehusztani egymás ellen a kartársakat s akkor mint a közmondás mondja: »két verekedő között a harmadik örül.« Ezért tehát mi nem ülünk fel a Kertész és társa cégnek s nem is akarunk tudni sem róluk, sem azokról a kiket ők elbolondítottak. Mi küzdöttünk éveken át, türtünk és vártunk, várunk még egy kis ideig most is, mert tudjuk, hogy a mi igazságunk győzni fog. Mi atlattunk a szitán, felismertük azokat az idegen érdekeket, a melyek közénk tolokodtak s elválasztottak bennünket egymástól. Most már Ön is felismerte, hogy miféle játék folyik itt, felismerte már a fűtők nagyobb része is és így már a mi részünkre billent az igazság serpenyője.

Őn azt véli levelében, hogy a kartársak félnek egymástól. Nem, nem félnek egymástól, de igenis olyan emberektől, a kik egy idegen akarat által engedik magukat vezetni s czéltalanul bolyongva, időt fecsérve akadályozzák a tömörülést. Mi nem mehetünk bele abba az ő Otthonukba, mert azt nem tartjuk életképesnek s nem tehetjük ki magunkat annak, hogy oly vezetés alá rendeljük magunkat, a mely vezetés iránt bizalommal nem vagyunk. **Égő házban senki sem hajtja le a fejét nyugovóra.** Oda, a hol a mikor én annak idején ellenőrző működésemet igyekeztem tőlem telhetőleg, lelkiismeretem szerint gyakorolni, eljárásomat »akadékoskodás«-nak neveztek s midőn egy vagy más dolog felől kérdést emeltem, már azon sugtak-bugtak, hogy hogy lehetne az én működésemet meghusítani, oda, Kedves Kartársam én nem megyek bele, sem én sem az a ki velem egyetért. Továbbá azért ha én egyszerű fűtő vagyok is beleláltam a dolgokba, hogy annak a közénk pottyant ügyvezető urnak az volt az egész praktikája, hogy ha a keleti akart valamit a nyugati tüzelte ellenünk, ha a nyugati, akkor a keletit ugratta, hogy így a kartársak egymást marcangolva ne vehessék észre, hogy tulajdonképen az ő személyére nincs szükség, sőt épen ő a legnagyobb akadálya az egyetértésnek.

Őn azt mondja, Kedves Kartársam, levelében, hogy »Igen is eltávolítunk minden akadályt, nem félre hanem kilökdjük magunk közül, mert a mi Otthonunkban csak a mi akaratunk fog érvényesülni! Ők nem is fognak megjelenni közöttünk, igen szívesen kikerülnek megérdemelt sorsukat.« Erre én azt mondhatom Kartárs Uramnak, hogy bizonyos

emberek miután valamiféle állást megkaparítottak maguknak, ahhoz oly görcsösen ragaszkodnak, hogy azt az ember, a ki csak az elvekért küzd, el sem képzelheti. Különbözik pedig az idő halad s mi önmagunk és az utánunk jövő nemzedék ellen követnénk el súlyos vétet, ha itt czéltalan harcokra pazaroljuk időnket és erőnket. **Mi a mi Kitartás egyesületünkben megtaláltuk Otthonunkat, annak vezetősége iránt teljes bizalommal viseltetünk s így teljes erővel azon vagyunk, hogy a tömörülést ebben az intézményben létrehozzuk.** A vidéki kartársak üzeneteiből és leveleiből látjuk, hogy jó uton haladunk, nyugodt lelkiismerettel hívom fel tehát Kartárs Urat is, hogy minket munkánkban támogasson s el fogjuk érni mindazt, a miért oly régóta küzdünk.

Isten segítse a mi gondolkodásunkat egy értelemre. Kartársi üdvözléssel a viszontlátásig.

Zsédél József
fűtő, Bpest keleti pu.

Nyilatkozatok.

A Kertész-féle Otthon vezetősége legutóbb kiadott főrövidvényében engem azzal jellemez, hogy én a nevémet sem tudom aláírni. Erre csak azt hozom fel, hogy egy utóbbi alkalommal azzal kapacitált engem a Kertész ur, hogy legyek az Otthon jegyzője, mert a Dombival nem bír és ki akarja dobni. Én azt válaszoltam, hogy mivel falun lakom, nem vállalhatom. Erre azt mondta, **de ugye legalább a kalendáriumot fogja terjeszteni? Kap belőle 10%-ot.** Igaz ugyan, hogy mikor nem vették a naptárt, Garamvölgyinek már 50%-ot

ígért, de az nem jutott eszébe, hogy az Otthon javára is kellene valamit adni.

Hát ha én nem tudom a nevémet aláírni, mért kért fel engem jegyzőnek, vagy pedig olyan rövid esze van, hogy már ezt azóta elfelejtette. A fenti esetből azt is láthatják a kartársak, hogy mikép igyekeznek mindig az ügyvezető ur az Otthonban a saját ügyeit előmozdítani. Azt is láthatják ebből a kartársak, hogy az ügyvezető ur ott úgy rendelkezik, állásokat ígér és osztogat, neki nem tetsző egyéneket elcsapogat, mintha ez az Otthon az ő privat vállalata vagy tulajdona volna.

Hogy pedig az Otthonnak miért nem vagyok pártolója, azt is röviden megmondom. Én azóta nem pártolom a dolgot, mióta mi az ügyvezető urtól a csorda és marha czimeket kinyertük magunknak. Kis dolgokból tanulja meg az ember a nagyokat, mutatoba tehát elég volt nekem ennyi is az ő működéséből. Azt hiszem a többi kartársaknak is elég volt. Isten velünk.

Csikész Géza

fűtőszító,
Bpest, keleti p. u. fűtőház.

Tudomásom szerint Pákozdi a Kitartás tagjai sorából a díjak nem fizetése okából törölve lett. Hogy én bármiféle ígeretet tettem volna neki a Kitartás vagy saját nevében, az nem felel meg a valóságnak.

Dombi János

Bpest, keleti p. u. fűtőház.

A Kertész-féle Otthon röpirata azt állítja rólam, hogy nem tudom a nevémet aláírni. Nevetségesnek tartom ezt czáfolni, hisz valamikor jó voltam Kertész urnak az alelnökségre. Ha tehát az ő Otthona ilyeneket állít, csak saját magukat hazudtolják meg.

Zsédél József

mozd. fűtő, Bpest, keleti p. u.

A mozdony történetéből.

(Folytatás.)

(Bp). Az ember azon törekvése, hogy a nagyobb terhet valami járműre helyezze, s a teher tovaszállítását ilyformán megkönnyítse, már igen korán jelentkezett. Nagyobb terhet egy ember így könnyebben szállíthat egyik helyről a másikra s függetlenítheti magát társától, miután annak segítségére nem szorul.

Hogy mikor találták föl a kocsit, azt egész határozottsággal megállapítani nem lehet; tény az, hogy 2000 évvel Krisztus születése előtt már használatban volt, s teherszállításra használtak.

Magunk is jól tudjuk, hogy a kocsi annál könnyebben halad, minél simább, egyenleesebb az utja, a pályája, hisz a városokat is egyrészt ezért kövezik s aszfaltozzák ki. Azt is megfigyelhetjük mindnyájan, hogy a fölázott, nedves földben a kocsikerekek erős nyomot hagynak, a föld ezen a nyomon sokkal simább s keményebb lesz, a miért is a jármű azon könnyebben haladhat. Ezt igen jól tudják azok, a kik a kocsin haladnak, s azért igyekeznek mindegyik kocsit az előtte haladt kocsit nyomában haladni.

Nagy terhek szállításának szüksége először az ércbányákban merült föl. Itt a fejtett, nehéz köveket kis kocsikba, úgynevezett *kutyákba* rakták s a megtöltött kutyákat a bánya szájához kellett tolni. A bányaművelés legelső korszakában a kocsik csupán az előbb említett keréknyomokon haladtak; ezt később deszkákkal rakták végig, majd pedig, hogy a deszkák hamar tönkre ne menjenek ezeket vasbádoggal borították be. Később a deszkákat teljesen elhagyták s vaslemezeket raktak le ut gyanánt.

Ben Curr volt az első, a ki 1776-ban a shaffieldi (angol) szénbányákban vassineket használt. Ezek oldalt kiálló karimával bírtak, hogy a kocsikerekeket vezethessék. A két sinszál közötti távolság itt 1.435 m. volt; ez az a távolság a mely később fővasutakra nézve ugyszólván általánossá vált, s a mely nálunk is használatos.

A mozdonyépítés kezdetleges korszakában a mozdonyok már ilyen sineken futottak.

Mivel az első szerkesztők nem bíztak abban, hogy a mozdonyt a pusztá tapadás tovább vigye, ez első mozdonyok tengelyeit fogazott kerekek áttételével hajtották.

A Stephenson által 1815-ben szerkesztett mozdony ezen fölfogással szemben már haladást jelent, mivel ez már fogaskerekek nélkül működött. New-Castle-ben (Angolországban) fölállított gyárban Stephenson minden idejét és tehetségét a mozdonyépítés fejlesztésének szentelte, s ennek köszönhető, hogy az 1825-ben megnyílt Stockton-Darlington közötti vonalon rendszeresen foglalkozhattak személyek szállításával és pedig gőzmozdonyok által.

A mozdonyépítésnek hatalmas lökést azonban a liverpool—manchesteri vasut adott, a mely 1829-ben épült Angliában. E vasut tulajdonosai nyilvános pályázatot irtak ki egy oly mozdonyra, a melynek saját sulya legfeljebb 8128 kg. legyen; a mely mozdony a szerkocsival együtt rendes üzemből 20 tonna terhet óránkint 16 km. sebességgel s 3 $\frac{1}{2}$ légköri nyomással vontatni képes legyen. A pályadíj mintegy 6000 kor. volt, a mi amaz időben elég tekintélyes összeg számba ment.

A pályadíjért 4 mozdony versengett: 1. a Hackworth által szerkesztett *Sans Pareil* (Öszszehasonlíthatatlan), 2. a Braitwaith szerkesztette *Novelty* (Újdonság), 3. a Burstall által épített *Perseverance* (Állhatatosság) és 4. a Stephenson György fia Robert által épített *Rocket* (Rakéta).

A díjat Stephenson mozdonya nyerte el. E mozdony már a mai mozdonyok ugyszólván minden fontosabb részével el volt látva. Az idők folyamán természetesen sok javításon és változtatáson ment át, de azért ez a mozdony tekinthető szerkezet szempontjából az összes létező mozdonyok ősenek.

E mozdony kazánja henger alakú volt s az egyik végén szekrényben végződött, a melynek fenekén a rostélyok voltak elhelyezve. Ez a tüszekrény egy álló kazánal volt körülvéve a mely a hosszakazánal víztáplálás céljából külön csővel össze volt kötve. A kazán felső részében volt a gőz, az alsó részén a víz. A gőztérből egy cső a gőzhengerekhez vezetett. A gőzhengerek a kazán két oldalán

voltak elhelyezve. A kazán alsó felében 25 db tüzeső volt. A dugattyuk egy kerekét mozgattak forgattyú segítségével. A gőzt Stephenson a kéménybe vezette s a rostélyon a tüzet így élesztette. A mozdonynak csak egy hajtott tengelye és egy futótengelye volt hátul. A mozdony sulya 4 és $\frac{1}{2}$ tonna, a szerkocsié 3 és $\frac{1}{4}$ tonna volt.

A »Rocket« nyerte meg, mint említettük a kitűzött díjat. Nemcsak hogy megfelelt az előírt követelményeknek, hanem azt tetemesen felül is multa. Szerkocsiján kívül két kocsit továbbított összesen mintegy 10 tonna terheléssel; legnagyobb sebessége 32 km. volt óránkint.

Ezzel meg volt vetve a mozdonyépítés alapja és Stephenson gyárában nagy buzgalommal látott hozzá, hogy azt minél tökéletesebbé tegye. Először nagyobb kazánt adott a mozdonynak s több tüzesövet helyezett belé, szóval a tüzfelületet nagyobbította. Majd mikor a sineket is erősebbé készítették s így nagyobb terhelést elbírtak, nagyobb tüszekrényt és egy tengelylyel többet, vagyis 3 tengelyű mozdonyt épített, a mi által nagyobb teljesítményű mozdony szerkesztése vált lehetővé, mivel a tengelyterhelés arányosan több tengelyre oszlott el. Stephenson 1834-ben már forgószámolyos mozdonyokat épített, majd pedig a kormányzásra fordította figyelmét s mindegyik hengerhez két körhagytó alkalmazott és pedig egyet az előre, egyet pedig a hátrafelé menés céljából.

Hogy a mozdonyt minél erősebbé tegye, a kazánt mind nagyobbra készítette s 1842-ben már egy oly személyvonatu mozdonyt készített, melynek hosszakazánja már 3-65 m. hosszú volt. Ezen már a ma is használatos Stephenson-féle kulisszás-kormánymű volt alkalmazva. Három tengelyű volt, s mind a három tengely a tüszekrény előtt volt elhelyezve.

Stephenson működése természetesen sok más gépszerkesztőnek is fölkellette érdeklődését és becsvágyát s így ezek által a mozdony építése mindinkább nagyobb mérvet öltött s mind tökéletesebbé vált. Nagy érdeme van ebben különösen az amerikaiaknak, a hol leg-

Az állatvilágból.

(Brehm-ből.)

A közönséges csuka.

(Esox lucius.)

A csuka Európa vizeinek legfalánkabb ragadozója. Az alakja oly jellemző, hogy mindenki azonnal felismeri. A kacsafej szembeszökő jegye a csukának. Színe a tartózkodás és évszak hatása alatt sokszorosan változik. Mindenütt jól alkalmazkodik a helyhez és a körülményekhez. Kitaró és igen kifejlett rablótermésze a legkiválóbb tulajdonságai. Kiszemelt áldozatára célt nem tévesztő biztonsággal veti rá magát. Falánksága nagyobb, mint bármely más halé és ezért rendkívül gyorsan növekszik. Ugyyszólván semmit sem vet meg. Lenyel mindent, még a békákat is, de a saját fajtáját sem kiméli és a fiatalabb testvérei az ő gyomrában lelik halálukat. Még a nagyobb emlős állatokat is meg meri támadni. Ha lesni kezdi áldozatát, teljesen megfélemez minden óvatosságról. Csukaesze csak a prédán jár annyira, hogy ilyenkor könnyen meg lehet fogni.

Védekezni alig lehet előle, mert a a legnagyobb elővigyázat mellett is beférkőzik a halastavakba és minden szelidebb természetű halat kipusztít belőlük.

Ezért kell folyton ügyelni, hogy a csuka be ne tolakodjék ilyen létesítményekbe és a mint észreveszik jelenlétét, semmi fáradságot nem kímélnek, hogy kidobják onnét.

hamarabb értették meg a gyakorlati élet követelményeit s a kik épen ezért nagy erővel vetették magukat a mozdony szerkesztés-és építésre.

(Folytatjuk.)

A kincs.

Irtó: Turtsányi Vilmos.

(Folytatás.)

Mintha nagyon hosszú idő mult volna el azóta, hogy Kewe Zoltán mögött bezárultak a sirbölt kapui és hogy a két Kewe fiu harcosaival kivonult Derzs várából, olyan mindennapi élet folyt ott.

Nem jött be, nem ment ki senki a várból. Elhagyottan, unalmas egyformaságban teltek azoknak a napjaik, a kik oda voltak kötve. Arról a veszedelemről, mely az országot érte, még senki sem tudott közlülük, mert a vár nagyon félre esett azoktól a vidékektől, melyeket a tatárok elarasztottak. Ezek egyelőre még csak a lakottabb helyeket pusztították, a hol kevesebb fáradsággal nagyobb prédára tehetek szert és semmiféle ellentállásra nem találtak.

Csak Ilma félt, aggódott, a nélkül, hogy tudta volna miért. Ő inkább ösztönszerűleg sejtett valami nagy szerencsétlenséget, mely közvetlenül őt is érinteni fogja. Valami belső nyugtalanság vett rajta erőt, melyet semmikép sem volt képes leküzdeni. Kedves, megszokott otthona idegen lett előtte s ha szemei végig futottak az előtte elterülő erdős-hegyes vidéken, mindig valami különös vágy hajtotta messze, valamerre, maga sem tudta hová. Ilyenkor azon vette észre magát, hogy szemeit sűrűn megeredő könnyei befátyolozták. Kimondhatlan aggodalom szállta meg és kezeit görcsösen pihegő mellére kulcsolva az ablak hideg vaskeretéhez szorította égő homlokát.

Mintha csak várt volna valakit, tekintetét mereven arra az utra szegezte, melyen napok-

A kertészhangya.

(Atta hystrix.)

Rettegett rovar, mert az ültetett hasznos fákat megfosztja lombjaiktól és mindazon vidékeken, a hol elhatalmasodik, a földmívelést lehetetlenné teszi.

Ezek a hangyák minden növény levelét alkalmassá találják élelmezésükre. Braziliában az ottani fekete babot, mely nemzeti eledel, szintén tönkre teszik. A nagyban termesztett mandiókat, sőt ennek lisztjét, a szegény osztály kenyerét is meglopják.

Bates természettudósnak magának is alkalmá volt erről meggyőződnie, mikor a kunyhójába betörték ezek a hangyák.

A hős cinczér.

(Ceramix heros.)

Feltűnő ragyogó fekete bogár. Alsó testfelületét és lábait pihés szőrözettel szíti. Nappal ritkán látatja magát, legfőkébb borongós délután vagy estefelé. Nevét meghazudtolja nagy gyávasága. Buvóhelyéből csak nagy óvatossággal tekint kifelé. Rendesen csak a bajusza hegyét nyújtja ki, de hamar bekapja, ha valakinek a közeledtét megérzi. Az már nagy merészség volt tőle, ha a ravaszt bajuszánál fogva ki lehet ránczizálni. Legtöbbször inkább engedi bajuszát leszakítani, mert biztonságát annál is többre becsüli.

kal ezelőtt Aladár és Béla a királyi tabor felé elvonultak. Ha azután nagysokára feleszmélt, mély sóhaj hagyta el remegő ajkait. De nem a megkönnyebbülés, megnyugvás sóhaja volt az, hanem a reménytelen kétségbeesés.

Most először érezte magát elhagyottnak. Most tudta meg igazán, hogy neki senkije sincs.

Agn szerette őt, hűséges gondozója volt gyermekora óta, dédelgette, becézgette, de a leány most egyszerre idegenkedni kezdett tőle, mert fájt neki, hogy magától nem tudta észre venni az ő mély bánatát.

A rideg Pater Antonius pedig semmi iránt nem érdeklődött, a mi nem állott összefüggésben a vár védelmével. Hogy is ismerhette volna ez a vezeklésben és lemondásban megedzett ember a szív gerjedelmeit, melyek talán soha nem is jelentkeztek nála. Az aranyos nap sugarak, a madárdaltól hangos erdő illatos levegője nem dagasztotta az ő keblét; a szellő sejtelmes bugása nem talált visszhangra az ő lelkében. Hogy érthette volna ő meg a leány szívnek fellángolását, vágyait, reményeit és kétségbeesését.

Az ő világa a várkapornának csendes homályán, megült tömjénillatos levegőjén túl nem terjedt. Testi sanyargatásoktól fegyelmzett lelke ott órákat gyönyörködött megerőltetett képzeletének látományaiban, melyeket akarata meggyőző igazságként ráerőszakolt lelkére.

Csak az a dagesnt, őszhaju remete, a ki egy idő óta ott tartózkodott a várban, érdeklődik némileg Ilma iránt.

A reggeli imádságok alkalmával a kápolnában mögéje állva szeretetteljes gyöngédséggel nyugtatja rajta tekintetét és távozáskor mintha meg akarná áldani egy pillanatig, fején nyugtatja kezét. Ilyenkor Ilma is jóleső megnyugvást érez. De ez csak pillanatig tart, a mi ismét magára marad.

(Folyt. köv.)

YEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Hivatalos órák naponta délután 2—6-ig.

Értesítjük tagjainkat, hogy egyesületünk ügyésze minden kedden délután 2—4 óráig egyesületünk helyiségében található.

Az igazgatóság.

Felhívjuk a t. Tagtársakat, hogy küldeményeiknél a postatakarékpénztári csekkre tagszámukat feljegyezni sziveskedjenek, hogy ezáltal a küldemények kezelése megkönnyíthessék s a hasonló nevek folytán előállható esetleges tévedések kikerülhetők legyenek.

Lapunk terjedelmét megnagyobbítván, módunkban áll a kartársak érdekeit érintő közleményeknek a megfelelő formában teret nyitni, felkérjük tehát a t. kartársakat, hogy ezentul akár az összességet, akár az egyes kategóriákat érdeklő értesítéseikkel, vagy közlendőkkel a szerkesztőséget megkeresni sziveskedjenek, amely azokat megfelelő formában közölni illetve felhasználni fogja.

Kartársi üdvözléssel

A szerkesztőség.

Lapunk akadálytalan kézbesíthetése céljából felkérjük tagtársainkat, hogy mindenkori pontos lakcímüket, továbbá rangjuk és beosztásuk változását a kiadótól hivatattal haladéktalanul közöljék.

Balesetek bejelentésénél követendő eljárás lapunk folyó évi 1. számában található.

Felkérjük mindazon tagtársainkat, a kiknek egyesületi közlönyünk régi számai, különösen:

az 1899. évfolyam 24-ik száma és

az 1900. évfolyam 6-ik száma

birtokukban vannak, hogy azokat, ha nélkülözhetik, ellenérték fejében hozzánk beküldeni sziveskedjenek.

A Vasúti Altisztek Országos Otthona február hó 23-án igen sikerült kedélyes estélyt rendezett az Otthon helyiségeiben. A szép számban megjelent tagokat a rendezőség egyes-összeállított és kitűnően előadott műsorral szórakoztatta. Az előadott műsorok közül különösen jó volt Sternthal Ilonka k. a. szavalata, továbbá Schulz Izabella k. a. és Sternthal Ferencz ügyesen előadott páros jelenete. A műsor befejeztével reggelig tartó tánc következett. A zenekar ezuttal is kitűnően felelt meg feladatának. A gazdai tisztet Buchter körgazda gyengélkedése miatt Sternthal ur, az Otthon alelnöke látta el s nagy gondnal és körültekintéssel fáradozott azon, hogy az est külső keretei is megfelelőjenek annak a kedves családiás szellemnek, a mely az Otthon tagjait egybegyűjteni szokta. Nehéz munkájában Juhász ur, az Otthon elnöke támogatta. A szabadság ünnepét is méltóan megünnepelte az Otthon. Márczius 14-én, a nagy nap előestéjén ünnepélyt tartott, a melyen Juhász elnök ur ünnepi beszédben méltatta márczius Idusának jelentőségét, a kör buzgó tagjai pedig szavallatokkal és előadásokkal járultak hozzá az ünnep sikeréhez. Örömmel konstatáljuk, hogy az Otthon belélete igen élénk képet mutat, a tagok sűrűn keresik fel az Otthon helyiségeit, a vezetőség pedig ugyyszólván állandó munkával igyekszik az Otthon kitűzött céljait megvalósítani. Jelenleg az árvaházi gyűjtés ad a vezetőségnek tetemes munkát s a mint eddig megítélhető, a gyűjtés lezárása után az Otthon örvendő tényekkel fogja bebizonyítani nemcsak életrevalóságát, hanem szociális hivatottságát is.

B. L.

Három jóra való fiu asztalos-tanulónak felvétetik Csépanyi István asztalosmesternél, Arló, Borsod-megye.

Megtámadhatatlan
kötvény.

50% nyeresemény-
részesedés.

„Dordrecht”

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Engedélyezve az 1873. évi november 10-én 21. sz. a. kelt királyi dekretummal.

Részvénytőke:
4,000.000 korona.

Magyarországi fiók:
Budapest, V. Marokkói-utca 2. sz.

Igazgató: **Robitsek Henrik Ferencz.**

A „Dordrecht” az egyedüli társaság, mely törvényesen kötelezte magát, hogy **magyarországi üzletének díjtartalékait magyar értékekben helyezi el.**

*Referenciák: Magyar Általános Hitelbank,
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
Budapest.*

Kedvező feltételek.

Jutányos díjak.

VÁSZON-, FEHÉRNEMŰ-ÁRUHÁZ

BODÓ ÉS NEMES BUDAPEST

BAROSS-TÉR 19.

A BAROSS-SZOBORRAL
SZEMBEN.
(A KÖZPONTI PÁLYA-
UDVAR TÖRSZÖMSZÉD-
SÁGÁBAN).

Áruházunk kizárólag jobb minőségű, kipróbált és feltétlen megbízható árucikkeket nyújt a vevőközönség rendelkezésére, miért is az összes eladott áruk jó- és színtartóságáért felelősséget vállalunk.

Eredeti végből, vágott anyagmintákat az alább jeltett vászon, sifon, kanavászok és damaszt árukból, ugyszintén a férfi ing és női bluzra való eredeti angol zefírből kívánatra készséggel küldünk. Állandóan nagy választék férfi-, női- és gyermek-harisnyákban, valamint különféle matrózingekekben. — Menyasszonyi és férfi kelengyék a legszebb kivitelben állandóan raktáron.

Vásznak fehéreműekre. 1 vég 23 méter.	Sifon, 1 vég 23 méter.	Lepedővászon, varrás nélkül.
Pamut creász 74 cm. széles ára 9.50 kor.	Madepolán, mosott, 20. szám ... ára 15.— kor.	Gyepen fehérített, középvastag .. ára 18.— kor.
Magyar vászon 74 > > > 13.— >	Madepolán, mosott, 50. > ... > 16.50 >	Rózsahegy, erős szálú .. > 22.— <
Magyar vászon 84 > > > 14.— >	Madepolán, mosott, 100. > ... > 18.— >	Szepességi, kiváló jó minőség... > 26.— <
Hattyu vászon 84 > > > 17.50 >	Sifon D. 52. szám .. > 23.— >	Vászon alsó nadrágra.
Fehéremű vászon 84 > > > 20.50 >	Sifon S. 54. > .. > 27.50 >	Késmárki erős, tartós minőség.. ára 15.— kor.
Kelengye vászon 84 > > > 24.— >	Kanavász- és damaszt-árak ágyhuzatra.	Szepességi sodrott szálú..... > 18.50 >
Fonál vászon 84 > > > 26.— >	Csikos damaszt, 1 vég 23 méter ára 21.— kor.	Köpper, 1 méter —96, Csinvat, 1 m. > 1.20 >
Eredeti rumburgi vászon minden minőségben.	Virágos damaszt, 1 > 23 > > 23.— >	Asztalneműk és törülközők.
Paplanlepedő-vászon 180 cm. széles, 2.—, 2.50 kor.	Czernázott kanavász, 1 vég 23 m. > 15.— >	6. szem. fehér étkező készlet 6, 8, 10, 12, 18 kor.
Kész paplanlepedő..... ára 7.—, 8.— kor.	Rumburgi lenkanavász, 1 vég 23 m. > 20.50 >	6 szem. kávé készlet ... 3, 5, 7, 9 12, 16 >
Kész lepedő varrás nélkül.. > 2.50, 3.— >	Angin belső huzatra 1 vég 15.—, 18.—, 20.— >	Dam. törülköző tucatja 8, 10, 12, 16 >

Saját műhelyünkben készült uri- és női-fehéreműek, tartós anyagból és elsőrendű elkészítéssel.

Fehér, puha mellű férfi ingek.	Női ingek.	Férfi alsó nadrágok.
A. minőség; szép mintás mellé ára 3.50, 4.— kor.	Madepolán egyszerű kivitel ára. 2.60, 3.— kor.	Csinvat, francia gombos szabás. ára 4.— kor.
M. minőség, remek damaszt elővel, ára 5.— >	Madepolán diszes ára 4.—, 5.—, 6.— >	Csinvat, füzös, szabás. > 3.— >
D. minőség, angol piké betéttel ... > 6.— >	Vászon-ing kézi himzéssel. ára 4.—, 5.— >	Köpper ára gombos 3.20, füzös 2.60 >
Fehér, sima mellű férfi ingek.	Rumburgi vászon diszes kivitel 8, 10, 12.— >	Nyári puha színes ingek.
A. minőség ára 3.50 kor.	Női hálóköntös.	2 vagy 1 gombos nyakkal.
M. > > 4.50 >	Szegélyes ára 2.60, 3.— kor.	Eredeti angol zefir..... ára 5.50, 6.50 kor.
D. > > 5.50 >	Himzéssel > 4.—, 5.— >	Zefir, megbízható jó minőségű > 4.—, 5.— >
Színes férfi ingek.	Diszes kivitel..... ára 6.—, 8.—, 10.— kor.	Rövid nyári nadrág.. ára 1.50, 2.—, 3.— >
Eredeti angol zefir ára 5.—, 6.— kor.	Férfi háló ing.	Fürdőruhák urak és hölgyek részére. Váll plédek minden minőségben.
Francia karton > 4.—, 4.40 >	A. minőség, színtartó szegélydiszszel, ára 3.50 kor.	
Mosó karton..... ára 3.50 >	M. > > > 4.40 >	

Nyakkendők és utazó takarókból állandóan dús választék.

Vidéki megrendelések utánvétellel küldetnek, csomagolás és szállítólevél nem számítanak és 20 koronán felüli megrendelések bérmentve eszközöltnék. A meg nem felelő árukat visszavesszük, értékét visszafizetjük.

A M. Á. V. t. tisztviselői és alkalmazottai a szabott árakból külön 10% árkedvezményben részesülnek.